

((جدول طراحی پیشگام تدریس))

عنوان درس : بهداشت پرتوها	گروه فراگیر : بهداشت حرفه ای ترم ۷
نیمسال : اول ۱۴۰۱-۱۴۰۰	نام استاد : دکتر کشتکار و دکتر کیان مهر
روز برگزاری کلاس : شنبه ۱۰-۸ و سه شنبه ۱۲-۱۰	تعداد واحد : ۲ واحد تئوری + ۱ واحد عملی

جلسه	موضوع	اهداف جلسات	استاد
اول	معارفه - ارزشیابی آغازین - تبیین انتظارات	برقراری ارتباط اطمینان از داشتن پیشنیازها - جایابی - تعیین اهداف	دکتر کیان مهر
دوم	ساختمان اتم و هسته و انواع واکنش های هسته ای	- ساختمان اتم و هسته را با رسم شکل توصیف کند. - انواع واکنش های هسته ای و روش های حفاظت در برابر پرتوها را بشناسد.	دکتر کیان مهر
سوم	امواج الکترومغناطیس	-انواع امواج به خصوص امواج الکترومغناطیس را تعریف کند. -نظریه موجی و ذره ای امواج را توضیح دهد. -رابطه انرژی فرکانس و طول موج فوتون را بیان کند.	دکتر کشتکار
چهارم	پرتوزایی (راديواکتیویته)	- پرتوزایی و انواع نیمه عمر را تعریف نماید. - مسائل مربوط به پرتوزایی را حل کند.	دکتر کیان مهر
پنجم	منابع طبیعی پرتوزایی	- منابع طبیعی پرتوگیری و سری های راديواکتو را نام ببرد. - مقدار پرتوگیری توسط منابع مختلف را با یکدیگر مقایسه کند.	دکتر کیان مهر
ششم	منابع مصنوعی پرتوزایی	- با اصول راديوولوژی و پزشکی هسته ای آشنا باشد.	دکتر کیان مهر
هفتم	نحوه برهمکنش پرتوهای فوتونی و ذره ای با ماده	- نحوه جذب فتوالکتریک را رسم کند. - نحوه پراکندگی کمپتون را ترسیم نماید. - نحوه تولید جفت یون را با رسم شکل توضیح دهد. - اشعه ثانویه حاصل از برخوردها را توصیف نماید.	دکتر کشتکار
هشتم	منابع تولید و کاربرد پرتو در پزشکی، صنعت و غیره	- کاربرد پرتوها در تشخیص بیماری ها را بداند. - کاربرد پرتوها در درمان بیماری ها را بداند. - کاربرد پرتوها در صنعت را بیان کند. - کاربرد پرتوها در کشاورزی را بیان کند.	دکتر کیان مهر
نهم	کمیت های تابش	- دوزیمتری را تعریف کند. - واحدهای تشعشع در سیستم SI را نام برده و توضیح دهد. - واحدهای دوز جذبی را بیان نموده و رابطه آن ها را شرح دهد. - واحدهای دوز معادل را بیان نموده و رابطه آن ها را شرح دهد. - واحدهای دوز موثر را بیان نموده و رابطه آن ها را شرح دهد. - واحدهای راديواکتیویته را شرح دهد. - رابطه دوز جذبی، دوز معادل و دوز مؤثر را توضیح دهد.	دکتر کشتکار

دهم	اندازه گیری پرتو (دوزیمتری و آشکارسازی تابش)	-دوزیمترهای گازی را توضیح دهد. -آشکارساز اتاقک یونش را توضیح دهد. -آشکارساز شمارنده تناسبی را توضیح دهد. -آشکارساز سنتیلاسیون را توضیح دهد.	دکتر کشتکار
یازدهم	ادامه اندازه گیری پرتو (دوزیمتری و آشکارسازی تابش)	-آشکارساز ترمولومینسانس را توضیح دهد. -دوزیمترهای قلمی را توضیح دهد. -دوزیمتر فیلم بچ را توضیح دهد.	دکتر کشتکار
دوازدهم	اثرات زیستی تابش های یونیزان	- مکانیسم اثرات مستقیم و غیر مستقیم اشعه را تشریح نماید. - تغییرات ناشی از تشعشع در مولکول های بیولوژیک را بداند. - تاثیر اشعه بر اجزای سلول و فاکتورهای مؤثر را شرح دهد. - مکانیسم اثرات زودرس و دیررس اشعه بر ارگان ها و بافت ها را بیان نماید.	دکتر کیان مهر
سیزدهم	ادامه اثرات زیستی تابش های یونیزان	- علائم سندرم حاد تشعشع و مراحل آن را تشریح نماید. - اثرات اشعه بر جنین و فاکتورهای مؤثر را توضیح دهد. - مکانیسم سرطانزایی تشعشع را توضیح دهد. - اثرات ژنتیکی ناشی از تشعشع را شرح دهد. - عوامل مؤثر در حساسیت پرتوی را نام ببرد.	دکتر کیان مهر
چهاردهم	حفاظت در برابر اشعه و مواد رادیواکتیو و استانداردهای مرتبط با آن	-خطرات در تابش گیری های داخلی و خارجی را بشناسد. -انواع روش های کنترل پرتوهای یونساز را توضیح دهد. -مواد حفاظتی را نام ببرد. -محاسبات اندازه گیری ضخامت را شرح دهد.	دکتر کشتکار
پانزدهم	پرتوهای غیر یونیزان و حفاظت در برابر آنها	- با طیف امواج الکترومغناطیس و اثرات آن ها آشنا باشد. - اشعه لیزر، کاربردهای پزشکی و اثرات بیولوژیک آن را بشناسد. - با امواج مکانیکی و اثرات آن ها آشنایی داشته باشد.	دکتر کشتکار
شانزدهم	ادامه پرتوهای غیر یونیزان و حفاظت در برابر آنها	-با پرتو فرابنفش و منابع طبیعی و مصنوعی تولید آن آشنا باشد. -با خطرات زیستی پرتوهای غیر یونساز آشنا شده و در هر مورد مثالی بزند. -در مورد حفاظت در برابر پرتوهای غیر یونساز توضیح دهد.	دکتر کشتکار
هفدهم			
هجدهم			

طرح جامع تدریس

(Course Plan)

گروه فراگیر: بهداشت حرفه ای ترم ۷

عنوان درس: بهداشت پرتوها

نام استاد: دکتر کشتکار و دکتر کیان مهر

نیمسال: اول ۱۴۰۱-۱۴۰۰

پیشنیاز: فیزیک اختصاصی ۱ و ۲

تعداد واحد: ۲ واحد تئوری + ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

آشنایی با پرتوهای یونساز و غیر یونساز در محیط کار، روش های اندازه گیری و ارزیابی و اصول کنترل مواجهه با آنها در محیط کار

اهداف ویژه:

دانشجویان بایستی در خاتمه دوره قادر باشند:

- ساختمان اتم و هسته آن را توصیف نماید.
- پرتوهای یونیزان و غیر یونیزان را تفکیک و خواص آن ها را توصیف کند.
- تعریف هسته های پایدار و ناپایدار و علل ناپایداری هسته ها را بیان کند.
- خاصیت رادیواکتیو، منابع رادیواکتیو و انواع آن را شرح دهد.
- انواع پرتوهای تابشی از هسته های ناپایدار و خواص فیزیکی هر یک را شرح دهد.
- طیف امواج الکترومغناطیسی را معرفی و اصول تولید لیزر و کاربرد آن را در پزشکی توضیح دهد.
- اثرات کلی پرتوها بر مواد و نحوه انتقال انرژی از پرتوها به ماده را بیان کند.
- ساختمان مولدهای اشعه ایکس و نحوه تولید پرتوهای ایکس را شرح دهد.
- عوارض و خطرات پرتوهای یونساز و چگونگی حفاظت در برابر این پرتوها را بیان کند.
- روش های تولید رادیو ایزوتوپ های مصنوعی و منابع تولید نوترون ها را توصیف کند.
- روش های آشکارسازی پرتوها و سنجش رادیو ایزوتوپ ها را شرح دهد.
- اصول فیزیکی پرتوشناسی تشخیصی و پرتو درمانی را بیان کند.
- روش های مختلف آشکارسازی پرتوها را بداند.
- کاربرد پرتوها در پزشکی، صنعت و کشاورزی را بداند.

روش تدریس :

سخنرانی با استفاده از وسایل سمعی و بصری به همراه پرسش و پاسخ

الگوی تدریس :

پیش سازمان دهنده

وظایف و تکالیف دانشجوی :

دیدن محتوای آموزشی-انجام تکالیف در موعد مقرر-حضور در کلاس های آنلاین

روش ارزشیابی دانشجوی :

ردیف	فعالیت	نمره از بیست
۱	انجام تکالیف در سامانه نوید در زمان مقرر	۳
۲	آزمون های کلاسی در سامانه نوید	۱
۳	حضور در کلاس های مجازی	۱
۴	امتحان میان ترم	۵
۵	امتحان پایان ترم	۱۰
۶		

منابع مطالعه :

- **منابع اصلی**

1- Cember Herman, Introduction to Health Physics, Last edition.

- **منابع فرعی**

۲- غیائی نژاد، مهدی و کاتوزی، مهرا. حفاظت در برابر اشعه. ۱۳۸۵. شرکت دربیید. تهران. ایران.

۳- شوشتریان، سید محمد مسعود. بهداشت پرتوها. ۱۳۸۷. نشر اشراقیه. تهران. ایران.

۴- منظم محمدرضا، کارچانی محسن و ازره کیکاوس، جنبه های بهداشتی پرتوهای یونساز، انتشارات فن آوران.

۵- علی آبادی محسن، جنبه های بهداشتی پرتوهای غیر یونساز. انتشارات کرشمه (دانشجو).